

Hjorth Rosenfeldt

Het stille meisje

Vertaald
door
Geri de Boer

2016
AMSTERDAM

Hij weet niet wat voor dag het is.

Maar het is een vrije dag. Hij zit nog in zijn pyjama, terwijl het al na negen uur is.

Ze zijn allemaal thuis. Uit de woonkamer komt het geluid van SpongeBob Squarepants.

Mama zet een schaaltje yoghurt op tafel en vraagt of hij zijn handen heeft gewassen nadat hij is wezen plassen. Hij knikt. Wil hij ook een boterham? Hij schudt zijn hoofd. Yoghurt is genoeg. Vanille/banaan. Hij had liever Frosties gehad, maar die had Fred opgemaakt, dus hij moet genoeg nemen met Havrefras. Maar omdat Fred de laatste lekkere Frosties heeft gekregen, mag hij de dvd kiezen, na het eten. Hij gaat naar de Transformers kijken. Dark of the Moon. Nog een keer.

Er wordt aangebeld.

‘Wie kan dat zijn, zo vroeg?’ vraagt mama, en ze loopt naar de voordeur. Hij registreert het welbekende geluid niet eens als ze de klink pakt en opendoet.

Dan hoort hij een hoge knal, en het klinkt alsof er in de hal iemand omvalt.

Hij schrikt er zo van dat de yoghurt van zijn lepel op tafel valt, maar hij merkt het niet eens. Papa roept iets ongerusts van boven. Hij is nog niet op. Maar nu hoort hij snelle voetstappen.

Dan staat er ineens iemand in de deuropening van de keuken. Met een geweer.

Nu waren ze met z'n tweeën.

Zij was met z'n tweeën.

Een vanbuiten en een vanbinnen.

Vanbuiten bleef ze in beweging.

In tweestrijd, maar doelbewust. Wat ze op school had geleerd, dat je heel stil moet blijven zitten als je verdwaald bent, ging in tegen haar intuïtieve wil om te vluchten.

Was ze verdwaald?

Ze wist niet precies waar ze was, maar ze wist wel waar ze heen ging. Ze was nog niet zo ver weg dat ze geen auto's meer op de weg hoorde rijden. Daar zou ze naartoe kunnen gaan. De weg volgen. Zich verstoppen als er iemand aankwam. Doorlopen tot een bord, controleren of ze nog steeds op de goede weg zat en dan het bos weer in duiken. Dus ze was niet verdwaald. Geen reden om stil te gaan zitten. Bovendien was het koud. Een vochtige kou, die ervoor pleitte om door te gaan. Ze had het warmer als ze in beweging bleef. En minder honger. Dus ze liep door.

Vanbinnen was ze stil.

Even had ze gehold. Vanbinnen en ook vanbuiten. In het wilde weg gerend. Ze kon zich niet goed herinneren waar ze vandaan was gekomen en herkende ook niet waar ze nu was. Het was geen plek, geen kamer, het was meer... een gevoel of zo...

Ze wist het niet. Maar daar was ze nu, en het was er leeg en ze was stil.

Zij was leeg en het was stil.

Alles was stil.

Ze had het gevoel dat dat het belangrijkste was. Zolang het stil bleef, was ze veilig. Op de plek die geen plek was, verlicht zonder licht. Waar geen kleur haar herinnerde aan de kleuren die haar starre ogen nog registreerden van de wereld buiten haar. Open, maar gesloten voor alles. Behalve voor het gevoel van veiligheid. Als de stilte zou verdwijnen zou dat ook verdwijnen. Dat voelde ze instinctief. Woorden zouden haar verraden. Woorden zouden de muren neerhalen die ze niet zag, en alles weer echt maken. Woorden zouden dat akelige dat er vanbuiten was binnenhalen.

De knallen, het geschreeuw, dat warme rode, de angst.
Van haarzelf en van de anderen.
Vanbinnen zat ze heel stil.

Vanbuiten moest ze doorlopen.

Naar een plaats waar niemand haar kon vinden. Waar niemand met haar zou proberen te praten. Vanbuiten moest ze vanbinnen beschermen.

Ze wist waar ze heen moest.

Ze hadden het over een plek gehad. Ervoor gewaarschuwd. Een plek waar je nooit teruggevonden zou worden als je er naar binnen ging. Nooit ofte nimmer. Dat hadden ze gezegd. Niemand zou haar vinden.

Vanbuiten trok ze haar veel te dunne jas dichter om zich heen en versnelde ze haar pas.

Vanbinnen kroop ze in elkaar, werd ze steeds kleiner en hoopte ze dat ze helemaal zou verdwijnen.

Anna Eriksson zat in de auto voor het lichtgele flatgebouw te wachten.

Vanja was laat. Dat was ze vroeger nooit. Anna nam aan dat dat een van de vele demonstratieve acties van de afgelopen maanden van haar dochter was.

Het ergste was dat ze nooit meer belde.

Persoonlijk kon Anna daar wel mee leven. Ze begreep het wel. Ergens vond ze zelfs nog wel dat ze het verdiende. Bovendien hadden ze eerlijk gezegd nooit een band gehad waar lange moeder-en-dochtergesprekken deel van uitmaakten.

Erger was het voor Valdemar. Voor hem was Vanja's afstandelijkheid vreselijk pijnlijk, en dat terwijl hij door zijn ziekte geen schim meer van zijn vroegere zelf was. Hij had het onophoudelijk over zijn dochter en de waarheden die ze haar nooit hadden mogen onthouden. Ze hadden alles anders moeten doen. Hij had de dood

alleen maar een loer gedraaid om te ontdekken dat het leven een en al spijt en teleurstelling was. De hele situatie kwelde Anna natuurlijk ook, maar zij kon er beter tegen. Ze was altijd al sterker geweest dan haar man.

Hij was nu al meer dan een maand thuis uit het ziekenhuis, maar ze kreeg hem de flat haast niet eens meer uit. Zijn lichaam had de nieuwe nier kennelijk volkomen geaccepteerd, maar Valdemar kon zijn nieuwe wereld niet accepteren. Een zonder Vanja. Hij stootte alles en iedereen af.

Anna. De weinige collega's die, ondanks wat hij had gedaan, nog contact zochten. De nog minder vrienden die nog zeldener belden.

Zelfs het vooronderzoek tegen hem, dat doorging, leek hem niets meer te doen. De verdenking van belasting- en boekhoudfraude was ernstig, maar was in de schaduw komen te staan van zijn verraad aan Vanja.

Ze had zich in razende woede op hem gestort. Afschuwelijk. Het geschreeuw, de ruzie, de tranen. Zo hadden ze Vanja nog nooit meegemaakt.

Zo kwaad.

Zo verschrikkelijk gekwetst.

Steeds dezelfde beschuldigingen: hoe hadden ze dit kunnen doen? Welke ouders doen zoiets? Wat voor mensen waren zij eigenlijk?

Anna begreep het. Dat zou zij ook hebben gevraagd als ze Vanja was. Ja, haar vragen waren gerechtvaardigd en begrijpelijk. Wat haar niet aanstond, was het antwoord: zij. Zij was de moeder die zoiets kon doen.

Tijdens de ergste ruzies had Anna bijna gezegd: 'Wil je weten wie je vader is? Wil je dat echt weten?'

Maar ze had zich verbeten. Ze had geweigerd het te vertellen. Gezegd dat het niet uitmaakte.

Niet dat ze Sebastian Bergman wilde beschermen. Ze zag wel wat hij wilde. Hoe hij hun leven probeerde binnen te dringen. Een recht meende te kunnen doen gelden dat hij niet had, als iemand die een schuld opeiste die ze niet bij hem had.

Sebastian was nooit Vanja's vader geweest. Valdemar wel. Altijd

en helemaal. Wat er ook in het ziekenhuisdossier stond waarmee Vanja zwaaide toen ze binnen kwam stormen. Het enige positieve was dat Sebastian de situatie die nu was ontstaan niet in zijn eigen voordeel kon aanwenden. Hij had zich min of meer in al zijn leugens verstrikt. Als hij Vanja nu vertelde dat hij het al lang wist maar niets had gezegd, zou hij haar net zo verraden als zij hadden gedaan.

En dan zou ze hem net zo haten.

Net zo links laten liggen.

Sebastian wist dat. Hij had Anna de afgelopen weken herhaaldelijk gebeld en haar als het ware op zijn blote knieën gesmeekt hem te helpen een manier te vinden om haar de waarheid te vertellen. Anna weigerde. Ze zou hem nooit helpen Vanja van Valdemar af te pakken. Nooit. Dat was een van de weinige dingen die ze heel zeker wist. Verder was het één grote warboel.

Maar vandaag ging ze proberen de zaak weer onder controle te krijgen.

Vandaag ging ze de eerste stap zetten om alles weer goed te maken.

Ze had een plan.

De buitendeur ging open en daar was Vanja eindelijk. Haar handen diep in haar jaszakken en haar schouders opgetrokken. Ze had wallen onder haar ogen en zag er flets en afgemat uit; ze leek de afgelopen maanden wel een paar jaar ouder te zijn geworden. Ze haalde een hand door haar doffe, ongewassen haar toen ze de straat overstak en naar de auto toe liep. Anna concentreerde zich, haalde diep adem en stapte uit.

‘Hoi, wat fijn dat je kon komen,’ zei ze, en ze probeerde zo positief te klinken als ze maar kon.

‘Wat is er?’ was Vanja’s antwoord. ‘Ik heb het druk.’

Het was drie weken geleden sinds ze elkaar voor het laatst hadden gesproken en Anna vond dat haar dochter iets minder scherp klonk. Wishful thinking waarschijnlijk.

‘Ik wil je iets laten zien,’ begon Anna voorzichtig.

‘Wat dan?’

‘Laten we gaan, dan vertel ik het in de auto.’

Vanja keek haar wantrouwend aan. Anna wist: hoe langer ze

hier zwijgend bleven staan, hoe groter de kans dat Vanja mee zou gaan. Dat had ze van al hun ruzies wel geleerd. Je moest Vanja niet aanvallen, haar niet in een hoek dringen en haar je wil proberen op te leggen. Als ze meeging, dan zonder discussie en op haar eigen voorwaarden.

‘Je zult het de moeite waard vinden,’ ging Anna voorzichtig door. ‘Dat weet ik zeker.’

Ten slotte knikte Vanja, en ze liep naar het portier. Ze stapte in en ging zitten. Zwijgend.

Anna startte de auto en ze reden weg. Ongeveer ter hoogte van het benzinstation bij Frihamnen doorbrak ze de stilte en maakte ze haar eerste fout.

‘Je moet de groeten hebben van Valdemar. Hij mist je.’

‘Ik mis mijn vader ook. Mijn echte vader dan,’ zei Vanja alsof ze werd gebeten.

‘Ik maak me eigenlijk een beetje zorgen om hem.’

‘Daar kan ik niks aan doen,’ onderbrak Vanja haar. ‘Ik heb niet mijn hele leven gelogen.’

Anna voelde dat ze op het punt stonden weer ruzie te krijgen. Het had zo simpel kunnen zijn. Ja, Vanja’s woede was begrijpelijk, maar Anna hoopte toch dat ze haar zou kunnen laten inzien hoezeer ze de mensen kwetste die echt van haar hielden. De mensen die haar hele leven achter haar hadden gestaan en haar hadden gesteund. Dat ze hadden gelogen om haar te beschermen, niet om haar kwaad te doen. Maar Vanja wachtte alleen maar op een gelegenheid om te ontploffen, dus Anna probeerde de zaak weer te sussen.

‘Ik weet het, ik weet het. Sorry, ik wil echt geen ruziemaken. Vandaag niet...’

Vanja leek in te stemmen met een tijdelijke wapenstilstand. Ze reden zwijgend verder. De Valhallaväg af, in westelijke richting naar Norrtull.

‘Waar gaan we heen?’ vroeg Vanja toen ze langs Stallmästargården reden.

‘Ik wil je iets laten zien.’

‘Wat dan?’

Anna gaf niet meteen antwoord. Vanja keek haar aan vanaf de

stoel naast haar. ‘Je zei dat je het in de auto zou vertellen, dus vertel op.’

Anna haalde diep adem, maar bleef op de weg en op het verkeer voor zich letten.

‘Ik breng je naar je vader.’

‘Jullie kunnen naar binnen.’

Erik Flodin keek naar het grote, witgeverfde vrijstaande huis. Fabian Hellström, de technisch rechercheur die met hem meegekomen was uit Karlstad, stond op de veranda en wenkte. ‘We zijn wel ongeveer klaar.’

Erik stak een hand op ten teken dat hij het had gehoord en keek weer naar het open landschap dat zich voor hem uitstreckte.

Het was hier mooi.

De frisgroene grasmat tot aan de stenen muur. Daarachter: akkerland, dat wachtte tot de lente iets verder gevorderd was en dat overging in het donkere groen van de naaldbomen, die net concurrentie kregen van de fijne, lichte lentetooi van de loofbomen. Boven het open veld zeilde een buizerd, die de stilte verbrak met zijn huilende, klaaglijke geluid.

Erik vroeg zich af of hij Pia zou bellen voordat hij naar binnen ging.

Ze zou er toch achter komen wat er was gebeurd en wanhopig zijn. Het zou gevolgen hebben voor de hele gemeente.

Haar gemeente.

Maar als hij nu belde, zou ze vragen gaan stellen.

Meer willen weten.

Alles willen weten.

Hij wist zelf niet meer dan wat hij van de collega's had gehoord die ter plaatse waren toen hij arriveerde.

Dus wat voor nut had het haar te bellen?

Geen.

Pia moest wachten, besloot hij. Hij wierp een laatste blik op de zandbak, een stukje verder naar rechts. Een plasje regen in de laad-

bak van een gele plastic vrachtwagen. Een schep, een zanderige Transformer en twee dinosaurussen.

Erik zuchtte en liep naar het huis met de doden.

Fredrika Fransson stond bij de patrouillewagen en liep het laatste stukje zwijgend met hem mee. Ze was als eerste ter plaatse geweest en had hem, toen hij aankwam, in het kort verteld wat ze wist. Hij kende haar al. Ze hadden samengewerkt voordat hij werd bevorderd tot commissaris van de recherche met standplaats Karlstad. Ze was goed. Zorgvuldig en betrokken. Bijna twintig centimeter kleiner dan Eriks 1 meter 85 en zeker tien kilo zwaarder dan zijn 78 kilo. ‘Gemakkelijker om overheen te springen dan omheen te rennen,’ had hij onaardige collega’s wel eens over haar horen zeggen. Zelf had ze nooit iets over haar overgewicht gezegd. Of over iets anders, trouwens. Fredrika was niet zo’n prater.

Hij verbeelde zich dat hij de kruitdamp nog rook toen hij de veranda betrad en het eerste slachtoffer zag liggen. Dat kon niet. Dat wist hij. De gerechtsarts had hem, na een snel eerste onderzoek, een voorlopig tijdstip van overlijden gegeven. Ongeveer een etmaal geleden. Ook al had de voordeur dicht gezeten – wat blijkbaar niet het geval was toen het negenjarige dochtertje van de burens kwam kijken of er iemand was om mee te spelen – was er te veel tijd verstreken om nog iets te kunnen ruiken.

Erik trok schoenhesjes en witte plastic handschoenen aan voordat hij het huis binnenging. Hij duwde een paar paastakken met fleurige eieren opzij die in een vaas naast het schoenenkastje stonden en knielde bij de vrouw die op haar rug op de ruwe stenen vloer lag. Het eerste van vier slachtoffers, blijkbaar.

Vier doden.

Twee kinderen.

Een gezin.

Ze waren nog niet geïdentificeerd, maar dit huis was van Karin en Emil Carlsten, die hier met hun zonen Georg en Fred woonden, dus het zou hem verbazen als dit niet Karin Carlsten was. Soms, als hij met collega’s uit Stockholm en Göteborg sprak, of zelfs uit Karlstad, verbaasde het hun dat hij niet iedereen in Torsby kende. Hij kwam daar toch vandaan? Dat was toch maar een gat in het bos? Dan zuchtte Erik meestal vermoeid. Er woonden bijna

twaalfduizend mensen in de gemeente. Van wie ruim vierduizend in de hoofdplaats. Wie kende er in Stockholm vierduizend mensen? Niemand.

Nee, hij had de Carlstens nooit ontmoet, maar hij had toch wel eens van hen gehoord? Niet zo lang geleden nog iets met de politie te maken gehad...

‘Ken jij de familie Carlsten?’

Hij keek even op naar Fredrika, die op de veranda nog ietwat moeizaam haar schoenhoesjes aan het aantrekken was.

‘Nee.’

‘Er staat me iets van bij dat er van de winter iets met hen was.’

‘Zou kunnen.’

‘Wil je dat even checken?’

Fredrika knikte, trok het plastic hoesje dat ze net om haar ene voet had weten te krijgen weer uit, draaide zich om en liep naar de auto. Erik richtte zijn aandacht weer op de donkerblonde vrouw van een jaar of vijfendertig die in de hal op de grond lag.

Een gat in haar borstkas. Groot. Bijna een decimeter. Te groot voor een gewoon vuurwapen als een pistool of een geweer. Eerder voor een dubbelloops hagelgeweer. De hoeveelheid bloed op de vloer duidde op een flinke uitgaande wond. Erik nam aan dat het schot was afgevuurd met de loop tegen het lichaam gedrukt. De kruitgassen hadden zich tussen de huid en het borstbeen opgehoopt en door de hoge druk was de huid opengespleten, waardoor de witte gebreide trui van de vrouw bij de ingaande wond was verbrand en verschroeid. Ze moest op slag dood zijn geweest.

Hij keek naar de voordeur. Daar lag ze bijna een meter achter. Alsof ze de deur had opengemaakt en iemand haar een geweer op de borst had gezet en had afgevuurd voordat ze kon reageren. Door de kracht was ze achteruitgeworpen.

Wie het ook was, de schutter moest over haar heen zijn gestapt om verder het huis in te lopen.

Erik kwam overeind en deed dat ook.

De eerste ruimte na de hal was de grote keuken. ‘Rustieke boerenkeuken’ zou er vast in de omschrijving staan als een makelaar het huis moest verkopen. Een gemetselde open haard in de ene hoek. Degelijke plankenvloer. Dito brede planken aan het plafond.

Een bakkersschietschop en een stuk kookgereedschap dat hij niet kende aan de muur boven een klepbank. Een oud, zwart houtfornuis midden in een rij modern witgoed.

Op de grote, grenenhouten tafel stond nog steeds de rest van het ontbijt. Aan de korte kant een bord met, zo te zien, yoghurt en Havrefras. De stoel ervoor was omgevallen. Een jongen van acht, negen jaar op de grond. Nog in pyjama.

Het was paasvakantie.

Geen school die de kinderen vroeg de deur uit had gedwongen. Helaas, dacht Erik.

Zijn theorie dat er een hagelgeweer was gebruikt werd bevestigd toen hij de jongen beter bekeek. De ene arm was vrijwel afgerukt bij de schouder. Kleinere perforaties bij de hals en op de ene wang. Verspreide hagel. Wat was de afstand als de moordeenaar vanuit de deuropening had geschoten? Twee meter? Drie? Genoeg voor de dodelijke projectielen om zich een klein beetje te verspreiden. Misschien niet meteen dodelijk, maar het kon niet meer dan een minuut hebben geduurd voordat de jongen was doodgebloed.

En toen?

Er was iemand door de kamer gerend. Nadat de jongen was neergeschoten. Een kind. Afdrukken van kleine voetjes in het bloed rondom de stoel. Erik keek naar de kamer naast de keuken. Een kleine woonkamer. Tv en dvd. Zat de andere zoon tv te kijken? Hoorde hij de schoten? Misschien stond hij bij het eerste schot op. Stond hij in de deuropening en zag hij dat zijn broertje werd doodgeschoten? Rende hij weg? Waarheen? De sporen leidden naar de trap naar boven.

Waarom werd hij niet ook in de keuken vermoord? Moest de schutter herladen? Erik keek naar de vloer. Geen patroonhulzen, voor zover hij kon zien. Hij moest niet vergeten te vragen of Fabian die had opgeraapt.

‘Jan Ceder.’

Erik sprong bijna op van schrik. Fredrika was stilletjes achter hem binnengekomen.

‘Carlsten heeft in december aangifte tegen hem gedaan,’ vervolgde Fredrika, terwijl ze naar de dode jongen op de grond keek.

‘Waarom?’

‘Een jachtovertreding.’

‘Wat voor jachtovertreding?’ vroeg Erik geduldig.

‘Ze leverden er een filmpje bij in van een dode wolf op Ceders grond.’

‘Dus hij is veroordeeld.’

Meer een constatering dan een vraag.

‘Boetes,’ bevestigde Fredrika.

Erik knikte nadenkend.

Jager.

Hagelgeweer.

Dat bewees natuurlijk niets; het wemelde in deze streek van de jachtvergunningen en de geweren, maar het was toch al iets.

‘Hij heeft hen dinsdag bedreigd.’

Eriks gedachtegang werd onderbroken. Verstond hij dat goed? Soms was dat lastig, omdat Fredrika niet meer informatie verstrekke dan strikt noodzakelijk, en soms zelfs dat niet.

‘Ceder?’ vroeg Erik voor de zekerheid. ‘Heeft Jan Ceder de familie Carlsten dinsdag bedreigd?’

Fredrika knikte en keek voor de eerste keer sinds ze de keuken binnen was gekomen naar Erik.

‘Bij het zwembad. Diverse getuigen.’

Erik verwerkte de informatie snel. Kon het zo simpel zijn? Kon iemand zo stom zijn? Het antwoord op beide vragen was ja. Dat het wreed en gewelddadig was, hoefde niet te betekenen dat het ingewikkeld en goed doordacht was. Integendeel zelfs.

‘Ik wil met hem praten,’ zei hij tegen Fredrika. ‘Haal hem maar op.’

Fredrika draaide zich om en ging de keuken uit. Erik dacht nog even door over zijn besluit, terwijl hij de bloedige sporen van voetjes naar de trap volgde.

Dreigement.

Jager.

Hagelgeweer.

Hij zou wel willen dat het zo zat. Hij was nog maar een dikke twee maanden hoofd van de sectie Geweldsmisdrijven van de politie van Värmland, en hij wilde liever niet dat dit lang zou gaan

duren. En Pia ook niet. Zij zou eisen dat dit snel werd opgelost. Zodat de gemeente het achter zich kon laten. Door kon gaan.

De voetsporen werden steeds vager en hielden een paar meter voor de trap op. Erik pakte de witgeschilderde leuning en ging naar boven.

De trap kwam uit op een overloop met drie deuren. Twee stonden er open. Erik wierp een snelle blik in de kamer meteen links. Een stapelbed en rondslingerend speelgoed verraadden dat dit de kamer van de jongens was. Hij liep naar het eind van de overloop en bleef weer staan. Daar, tegen wat Erik aannam dat de gesloten deur van de badkamer was, zat Emil in elkaar gezakt. Een paar jaar ouder dan Karin, zo te zien. Of hij leek alleen maar ouder door zijn grijze haar. Hij was in elk geval dood. Zeker hagel deze keer. Midden in zijn borst. Erik stelde zich voor hoe de man de slaapkamer uit kwam rennen, terwijl de schutter boven aan de trap stond.

Erik keek om zich heen. Het zag er niet naar uit dat de man iets had meegenomen om zich te verdedigen. Hij moest hebben gehoord wat er beneden gebeurde en toch rende hij volkomen ongewapend de kamer uit.

Waarschijnlijk dacht je op zo'n moment niet helder. Erik kon zich niet eens voorstellen hoe hij zou reageren als dit bij hem thuis was gebeurd. Bij hen. Als het Pia en hun dochter waren geweest, beneden.

Hij stapte over de benen van de man heen de slaapkamer binnen. Die werd gedomineerd door een tweepersoonsbed. Minstens twee bij twee meter. Ruimte voor kinderen met nachtmerries. Sprei en sierkussens netjes op hun plaats. Twee nachtkastjes en een bureau met een spiegel erboven tegen de ene muur. De andere wand werd ingenomen door kledingkasten. De deuren van de middelste stonden open.

Karins kast.

Jurken, bloesjes en rokken op kleeerhangers.

Tussen de schoenen op de vloer staken twee blote beentjes naar buiten. Erik liep erop af.

Helemaal achter in de kast zat de andere zoon. In elkaar gedoken, zo diep mogelijk in de kast. Een deken op schoot. Alsof hij zich probeerde te verstoppen. Was Emil daarom niet verder geko-

men? Kwam hij zijn zoon tegen, die naar boven rende, en probeerde hij hem te verstoppen?

Hem te redden?

Het was mislukt.

De schutter had hem gevonden. Hij moest daar hebben gestaan waar Erik nu stond. Ruim een meter van de jongen af. De loop van het geweer nog dichterbij. Het schot in de hals had het hoofd er bijna af geslagen.

Erik moest even een andere kant op kijken. Hij had op het gebied van wat mensen elkaar konden aandoen heel wat gezien, maar dit...

De kinderen. De pyjama's. De blote beentjes.

Erik ging op het opgemaakte bed zitten en ademde diep door, onderdrukte zijn tranen. Op het grote tweepersoonsbed, met de tranen brandend in zijn ogen, zwoer hij dat hij degene die dit had gedaan te pakken zou krijgen. Hij kon zich niet herinneren dat hij dat ooit eerder had gedaan. In elk geval had hij het zich nog nooit zo duidelijk voorgenomen. Maar hij zou degene die dit had gedaan te pakken krijgen.

Koste wat kost.

Sebastian was te voet naar zijn werk op Kungsholmen gegaan, zoals gebruikelijk.

Dat was zijn nieuwe routine. Hij deed er langer over en hoe meer hij weg was uit zijn flat, hoe beter. Hij dacht er serieus over om te verhuizen. Hij was toch bijna nooit thuis. De paar uur dat hij er was, liep hij meestal maar wat te ijsberen. Als hij daar dan eindelijk genoeg van had, probeerde hij, alsof er iets van afhing, de boeken te lezen die hij beweerde allang te hebben gelezen. Maar hij was zo rusteloos dat hij al aan het volgende boek begon voordat hij het vorige uit had. Een hoofdstuk hier, een hoofdstuk daar, maar steeds merkte hij dat zijn gedachten als drijfhout rondreven.

Zelfs vrouwen verveelden hem. Hij bleef wel flirten – dat gaf hem een zekere afleiding –, maar het verbaasde hem zelf hoe zel-

den hij de laatste tijd doorzette. Dat was abnormaal voor hem.

Maar het beeld van Ursula op de grond...

Hij kreeg het maar niet uit zijn hoofd.

Het bloed dat zich uitspreidde, dat uit haar rechteroog lekte als uit een gescheurde zak, haar kliederig rood besmeurde haar. Hij vond dat de hal nog altijd zoetig naar bloed stonk, ondanks alle chloor waar hij die mee had schoongemaakt.

Dus hij liep elke dag naar kantoor. Hij had werk nodig. Een onderzoek, liefst zo gecompliceerd en veeleisend dat het al zijn aandacht vergde.

Maar de opdrachten schitterden door afwezigheid. Geen enkel politiedistrict had de hulp van de Nationale Recherche ingeroepen en zoals altijd compenseerde het team veel van de overuren die ze hadden opgebouwd. Billy, die er anders altijd was, of ze nu een opdracht hadden of niet, kwam af en toe om zijn mail te lezen, maar verder niet.

Torkel zag hij nog zeldener. Dat was misschien maar goed ook.

Torkel hield van Ursula, maar ze was bij Sebastian toen het verwoestende schot viel. In zijn hal was ze voor dood in elkaar gezakt. Sebastian vermoedde dat Torkel hem daarvan altijd de schuld zou blijven geven, ook al waren ze het onderwerp die paar keer dat ze elkaar waren tegengekomen zorgvuldig uit de weg gegaan.

Hield Sebastian van Ursula? Dat had hij ooit wel gedaan. Maar zijn eerste gedachte, toen hij het schot had gehoord en haar in de hal had zien liggen, was afschuwelijk. Geen door paniek vertroebelde gedachte. Een heldere, duidelijke gedachte, die allesbehalve liefdevol was.

God wat een gedoe.

Een vrouw die hij al jaren kende. Een vrouw met wie hij vertrouwelijker was geworden en tegen wie hij eerlijker had durven zijn dan tegen wie ook, lag op zijn vloer dood te gaan en zijn eerste reactie was 'god wat een gedoe'.

Hij herkende die gedachte maar al te goed.

Die kreeg hij bij heel veel dingen: conflicten, opdringerige vrouwen, lastig werk, sociale gelegenheden. In dat verband was ze vanzelfsprekend. Zelfs goed.

Maar daar, op dat moment...

In zijn hal na het schot.

Zelfs hij vond het een angstaanjagende gedachte.

Het enige wat hem plezier deed was dat Vanja er af en toe was. Zij was de werkelijke reden dat hij nog steeds naar kantoor ging.

Hun relatie was de laatste tijd een beetje verbeterd. De schok dat Valdemar niet haar biologische vader was, had haar leven op z'n kop gezet. Daardoor nam haar wantrouwen af dat Sebastian er iets mee te maken had dat ze haar plaats op de FBI-opleiding was misgelopen. Het was alsof ze dat bange vermoeden niet ten einde durfde te denken.

Het was menselijk; weinig mensen zouden alles aankunnen wat zij nu te verwerken kreeg. Een meerfrontenoorlog. Dan kon je maar beter een broze vrede met iemand sluiten.

Bovendien had Sebastian consequent volgehouden dat hij er niets mee te maken had. Twee keer had hij zich tot de selectiecommissie gewend en uitgelegd hoe verkeerd hun besluit was. Natuurlijk had hij er beide keren voor gezorgd dat Vanja via via van zijn dappere pogingen hoorde. De commissie was niet van mening veranderd. Het besluit stond vast dat Vanja Lithner werd uitgenodigd om de volgende keer te solliciteren dat er een plek in Quantico beschikbaar was. Maar zijn moeite werd toch beloond.

Een paar dagen na zijn laatste poging kwam hij haar toevallig tegen in de gang. Ze was vriendelijker dan eerder. Ze leek moe, niet meer zo strijdlustig, niet meer zo gretig om bij de eerste de beste gelegenheid van zich af te bijten. Ze zei hem zelfs gedag. Ze had gehoord dat hij zijn best had gedaan bij de commissie, zei ze, en vervolgens vertelde ze dat haar vader niet meer haar vader was.

Ze waren dichterbij elkaar gekomen. Niet zo dichtbij als vroeger. Maar toch. Het was een begin, en na deze ontmoeting liep hij minder over Ursula te piekeren.

Hij wist weer waar hij zich op moest richten.

Het was niet eens in Vanja opgekomen om weer bij Anna in de auto te gaan zitten. Ze moest afstand houden tot de vrouw die

haar moeder was, maar die zich totaal niet als zodanig gedroeg. Dat was duidelijk.

Toen ze uit de taxi stapte, merkte ze dat de lente al goed op gang was gekomen, hoewel het pas april was. Het was nu al een week warm en je kreeg al echt een voorproefje van de zomer. Desondanks voelde Vanja zich vanbinnen kil. In de steek gelaten. Haar vader was haar vader niet meer. En wat ze aan haar moeder had, wist ze al helemaal niet.

Wie had ze eigenlijk nog?

Billy niet. Niet meer. Ze waren als broer en zus geweest, maar uit elkaar gegroeid. Hij ging helemaal op in zijn relatie met zijn vriendin My, die Vanja, hoewel ze al een jaar bij elkaar waren, alleen nog maar vluchtig had gezien. En nu gingen ze blijkbaar trouwen. Vanja wist niet eens of ze wel een uitnodiging zou krijgen.

Torkel, haar chef en mentor, zag ze ook niet meer zo vaak. Hij was niet zo vaak op kantoor sinds dat met Ursula was gebeurd. Ze vroeg zich af of hij wilde stoppen met werken. Soms, als ze elkaar kort zagen, kreeg ze dat idee.

Wie had ze verder nog?

Het lijstje was kort.

Belachelijk kort.

Jonathan, haar ex-vriend, liet soms iets van zich horen in de hoop dat ze weer bij elkaar zouden komen of dat hij in elk geval weer een keer met haar naar bed kon.

Misschien een paar collega's met wie ze op de politieacademie had gezeten, met wie ze af en toe nog wel afsprak, maar die zaten volop in de gezinsvorming.

En dan nog Sebastian Bergman.

Als iemand haar in Västerås, toen ze voor het eerst samenwerkten, had verteld hoe vaak ze elkaar daarna nog zouden zien, zou ze in lachen zijn uitgebarsten. Zo'n bewering zou te absurd zijn geweest om tegen te spreken. Ze werd afwisselend woest en doodmoe van hem. Maar nu realiseerde ze zich soms zelfs zomaar dat ze hem miste. Hoe was dat zo gekomen? Hoe was een seksverslaafde, narcistische misdadaadpsycholoog op haar belachelijk korte lijstje terechtgekomen?

Hij stond daar niet alleen bij gebrek aan anderen, al was het

waarschijnlijk gemakkelijker geweest hem buiten te sluiten als ze wel een hechte band had gehad met iemand anders.

Er was een andere reden.

Ze vond het leuk om met hem te praten. Tegen anderen was hij onmogelijk, lomp en neerbuigend, maar bij haar was hij attent en begripvol. De man die andere vrouwen verzamelde als trofeeën, zonder zich druk te maken over hun gevoelens, bekommerde zich wel om haar. Waarom begreep ze niet, maar het was wel zo. Oprecht. Dat kon hij niet verbergen.

Maar kon ze hem vertrouwen? Hij was vaak veel te dichtbij als er iets in het honderd liep.

Te dicht bij de bewijzen die Valdemar de das om hadden gedaan.

Te dicht bij Persson Riddarstolpe en de verklaring die een eind had gemaakt aan haar aspiraties om naar die FBI-opleiding te gaan.

Maar hoe ze het ook wendde of keerde, ze kon geen enkele rationele reden bedenken waarom Sebastian haar dwars zou willen zitten. Misschien was het inderdaad wat hij hardnekkig beweerde: puur toeval. Het probleem was alleen: als Vanja in haar werk één ding had geleerd, dan was het wel dat er slechts ruimte was voor een paar toevalligheden. Als het er te veel werden, veranderden ze in aanwijzingen. Wat eerder nog had gekund, werd dan onwaarschijnlijk.

Met het toeval rond Sebastian was het bijna zover. Op de grens. Maar misschien nog niet erover.

Ze had hem nodig.

Ze was zo alleen nu.

Erik Flodin parkeerde zijn auto voor het lage, platte en eerlijk gezegd lelijke, saaie gebouw aan Bergebyväg 22 dat tot februari zijn werkplek zou zijn, stapte uit en liep naar de ingang. De drie mensen die op de twee houten bankjes voor het politiebureau zaten te wachten, stonden op toen ze hem aan zagen komen. Hij herkende hen alle drie. Twee van het *Värmlands Folkblad* en een van de streekredactie van de *Nya Wermlands-Tidning*.

‘Helemaal niets,’ zei hij in antwoord op de vraag wat hij over de moorden kon vertellen, en hij duwde de voordeur open. Hij knikte naar Kristina en Dennis achter de receptiebalie en pakte net zijn sleutelkaart toen zijn telefoon begon te rinkelen. Terwijl hij zijn kaart in de lezer stak en de viercijferige code intoetste die hem toegang verschafte tot het inwendige van het politiebureau, nam hij Pia op.

‘Is het waar?’ kwam er in plaats van een groet. Erik meende een spoor van verwijt te horen dat ze het van iemand anders had gehoord, en niet van hem. ‘Een gezin? Is er een heel gezin doodgeschoten?’

‘Ja.’

‘Waar? Wie?’

‘Een stukje buiten Storbråten, Carlsten heetten ze.’

‘Weten jullie wie het heeft gedaan?’

‘We hebben een... geen verdachte, maar... we hebben iemand die het gezin heeft bedreigd.’

‘Wie?’

Erik aarzelde niet eens. Hij vertelde zijn vrouw altijd details uit lopende onderzoeken, en tot nu toe was er nooit iets uitgelekt.

‘Jan Ceder.’

‘Die ken ik niet.’

‘We hebben al eens eerder met hem te maken gehad. Ik ga nu met hem praten.’

Pia zuchtte diep en Erik zag haar voor zich, zoals ze voor het raam van haar kantoor op de tweede verdieping van het gemeentehuis stond en naar buiten keek, naar de lijsterbessen voor de Coop aan de Tingshusgata.

‘Daar komt publiciteit over,’ zei ze, met nog een bezorgde zucht.

‘Dat hoeft niet per se; tot nu toe zijn alleen het *VF* en de *Nya Wermlands* hier.’ Hij zei het omdat hij dacht dat ze dat wilde horen, niet omdat het zo was.

Natuurlijk kwam er publiciteit.

Binnenkort zou het drietal voor het bureau gezelschap krijgen van collega’s uit Karlstad en concurrentie van de grote kranten in Stockholm. De tv zou ook wel komen. Misschien zelfs uit Noorwegen.